

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Prorektorka pro evropskou problematiku

CHARLES UNIVERSITY IN PRAGUE
Vice Rector for European Affairs
Ovocný trh 3 – 5
116 36 Praha

Praha 27. srpna 2014

***Posudek na disertační práci PhDr. Traiana Urbana „Dopad procesu
europeizace na Španělsko“***

Autor disertační práce působí již mnoho let na FSV na Institutu mezinárodních studií a katedře západoevropských studií, problematice Španělska se věnuje dlouhodobě především ve vztahu k rozvoji španělského politického systému. Právě před i po vstupu Španělska do EU se propojují ve Španělsku dva procesy: transformace a europeizace. Autor poukazuje na korelaci obou procesů. Obdobným procesem prošly i země střední, do určité míry i východní Evropy.

Evropská Unie v tomto procesu hrála roli nejprve externího a po vstupu do EU i interního faktoru, který transformační proces více méně urychloval v oblasti politické i ekonomické. Autor se zaměřil na obě strany procesu europeizace: shora dolů (*Top down*) a zdola nahoru (*Bottom up*). V prvním případě je politický systém a státní správa vystavena procesu europeizace a přijímá určitá pravidla a normy, které vycházejí ze společné praxe členských států. V druhém procesu se členské státy samy podílejí na tvorbě těchto principů a norem při vytváření „evropských politik“.

V úvodní kapitole autor rozebírá problematiku úlohy státu v mezinárodním dění, na straně jedné zdůrazňuje, že stát je hlavním aktérem mezinárodního dění, na straně druhé ale poukazuje na fakt, že není aktérem unitárním. V teoretické části práce se autor opírá o neorealistický přístup, koncepčně však vychází z konceptu europeizace, která neaspiruje teoreticky uchopit procesy ve členských zemích v jejich působení v evropské integraci. Zde bych jen upozornila na drobnost, že se běžně v češtině ženská jména přechylují, to tedy platí i

o autorkách Tanje Borzölové či Marii Cowlesové. Ve výčtu zakladatelů konceptu europeizace chybělo jméno politologa Roberta Ladrecha, který termín jako první představil.

Může rovněž autor objasnit, jak chápe pojem „měření europeizace“, který v úvodní kapitole používá a zda se jedná o pojem kvalitativní či kvantitativní? Hypotézy autorem představené nenabízejí velké vědecké dobrodružství (Španělsko je schopno prosadit své zájmy a priority na mezivládních setkáních EU a ve Španělsku se mění vlivem evropské integrace instituce, národní politiky, hodnotové systémy a politická kultura), spíše jen sondu do mezivládních konferencí z pohledu Španělska či představení několika prioritních politik.

Rozbor pramenů a literatury je značně omezený i použité rozhovory mají jen značně ilustrativní charakter. Každopádně je třeba ocenit velké množství primárních i sekundárních zdrojů autorem použitých.

Druhá kapitola práce se zaměřila na Španělsko a mezivládní konference, autor zde testoval teorii intergovernmentalismu.

Ve třetí části prosím o objasnění pojmu „bezpodmínečný europeism“ na straně 53, nejedná se o termín odborný, ale právě proto jeho použití musí mít nějaký účel. Stejně tak bych prosila o vysvětlení pojmu „ortodoxní křesťanský demokratický postoj“ ze strany 56.

Ve čtvrté kapitole autor píše, že jsou „státní úředníci ... pod neustálým tlakem, který je nutí se přizpůsobit.“ (strana 76) Nezdá se mu spíše, že např. změny na ministerstvu životního prostředí, zahraničních věcí či dopravy a spojů (strana 79, odkaz 232) byly spíše výsledkem pragmatického uvažování španělské vládnoucí garnitury, než „tlak EU“? Stejně tak i „... vytváření jednotek ad hoc za účelem čelit požadavkům evropské politiky.“ (strana 80)

V další části práce se autor věnuje úspěchům Španělska na poli vyjednávání na evropské úrovni například v oblasti autonomních oblastí či zahraniční politiky.

Práce došla k závěru, že španělský politický systém nebyl vůči politickému procesu Evropské Unie imunní (strana 79). V procesu globalizace a europeizace si ani nic jiného nelze představit.

Práce svým rozsahem i šíří zpracovaných materiálů odpovídá požadavkům kladeným na doktorskou disertační práci.

Pro případné využití k publikaci by bylo třeba ještě text upravit. Uvádím jen namátkou chyby v gramatice:

Gonzalesovi vize federalistické Evropy (strana 93)

Projevem Joskhy Fischera (strana 95)

Zajímavé okolnosti se odehráli (strana 107)

Seznam pramenů a literatury by rovněž potřeboval upravit, mnohé primární prameny se ukrývají i v jiných oddílech a je škoda, aby je autor coby primární prameny nepředstavil.

Práce rozhodně důstojně vyplňuje mezeru v odborné literatuře týkající se problematiky europeizace a transformace Španělska, zvláště v české provenienci řídké.

Práci doporučuji k obhajobě a v případě zodpovězení uvedených dotazů doporučuji její kladné přijetí.

Prof. PhDr. Lenka Anna Rovná, CSc.
Jean Monnet Chair
Vice Rector
Charles University in Prague
lenka.rovna@ruk.cuni.cz